

## Hospodářství ČR

nikům, ve službách s nemovitostmi a ve vědě a výzkumu 9, ve školství 6, ve zdravotnictví necelých 6, ve veřejné správě 6, v peněžnictví a pojišťovnictví necelé dvě, v čištění měst, rekreační, kulturní a sportovní činnosti 3 osoby (Tab. č. II/16).

# Charakteristiky ekonomické výkonnosti

## Produktivita práce, reálné mzdy a průměrné mzdy, jednotkové pracovní náklady

V mezinárodním srovnání je úroveň produktivity práce v ČR nízká. Při přecenění HDP směnným kurzem (tak se vlastně jeví při mezinárodní výměně zboží) se odhaduje její úroveň na pracovníka ve srovnání se SRN na 40 %. Při přecenění HDP paritou kupní síly by bylo srovnání příznivější, ale stále by se pohybovalo mezi 75 až 80 %. V roce 2003 trend ve vývoji produktivity práce na pracovníka navázal na vyšší tříprocentní tempa na zlomu tisíciletí. Zatímco v roce 2001 přírůstek počtu pracovníků ovlivnil růst HDP, v roce 2002 a 2003 jediným faktorem jeho růstu se stala národohospodářská produktivita práce. Proti roku 2000 byla v roce 2003 produktivita práce vyšší o 9,0 % a její růst plně kryl přírůstek HDP (Tab. č. II/17).

Základní ekonomický vztah mezi růstem produktivity práce a růstem reálných mezd od roku 1995 do roku 2003 byl nepříznivý i z hlediska upevňování ekonomické rovnováhy. Tento nepříznivý vztah s výjimkou roku 1998 a 2000 nabyl na síle od roku 2001. V posledních letech výrazně rostly nominální mzdy. V roce 2001 při růstu nominálních mezd o 8,7 % a i při oživé inflaci o 4,7 % činil růst reálných mezd 3,6 %, produktivita práce vzrostla jen o 2,8 %. V roce 2002 vzrostly nominální mzdy o 7,1 %, inflace při růstu o 1,8 % srazila přírůstek reálných mezd jen na 5,2 %, ale produktivita práce vzrostla jen o 2,4 %. V roce 2003 se zvýšily průměrné nominální mzdy o 6,8 %, při téměř nulové inflaci vzrostly reálné mzdy o 6,7 %, produktivita práce o 3,6 %. Za tři roky vzrostly reálné mzdy o 16,3 %, zatímco národohospodářská produktivita práce jen o 9,0 %.

V roce 2004 by se podle prognóz měl poměr z předchozích let zvrátit. Růst HDP by měl dosáhnout 3 %, pokles počtu pracujících by neměl být výrazný a předpokládaný přírůstek nominálních mezd by měl dosáhnout 5 % při 3- až 4% růstu inflace. Produktivita práce by se tak zvýšila o 3 %, reálné mzdy o 1 až 2 %.

Jednotkové pracovní náklady zahrnují úplné náklady práce (mzdy a ostatní náhrady a náklady na pracovníky). Jejich poměr k HDP je možné pokládat při sledování vývoje i za vývoj poměru úplných nákladů práce na 1 pracovníka k produktivitě (z HDP) na 1 pracovníka.

Růst reálných jednotkových nákladů práce snižoval konkurenceschopnost domácí produkce nepřetržitě od roku 1993. V roce 2003 ve srovnání s rokem 2000 byly reálné jednotkové pracovní náklady o 10 % vyšší.

Mzdová úroveň v roce 2003 se již třetí rok po sobě relativně rychle zvýšila ve všech odvětvích a dosáhla 16 780 Kč. Proti roku 2002 se zvýšila o 6,8 %, proti roku 2000 o 24,3 %. Ve srovnání s rokem 1990 je průměrná nominální mzda pětkrát vyšší.

## Výkony průmyslu, stavebnictví, zemědělství a služeb

**Průmyslová výroba** se přes propad dynamiky na západě (kam směřuje 75 procent vývozu průmyslové produkce) v roce 2001 a recesi v roce 2002 a 2003 nezastavila a neztratila nic na svém tempu. Od roku 2000 překračuje v průměru ročně 5,5% přírůstek. Zásahu na poměrně slušném růstu výroby při útlu